

TIH4201

การวิจัยในอุตสาหกรรม

ท่องเที่ยวและบริการ ✨ ✨

(003)

ตัวแปร คืออะไร

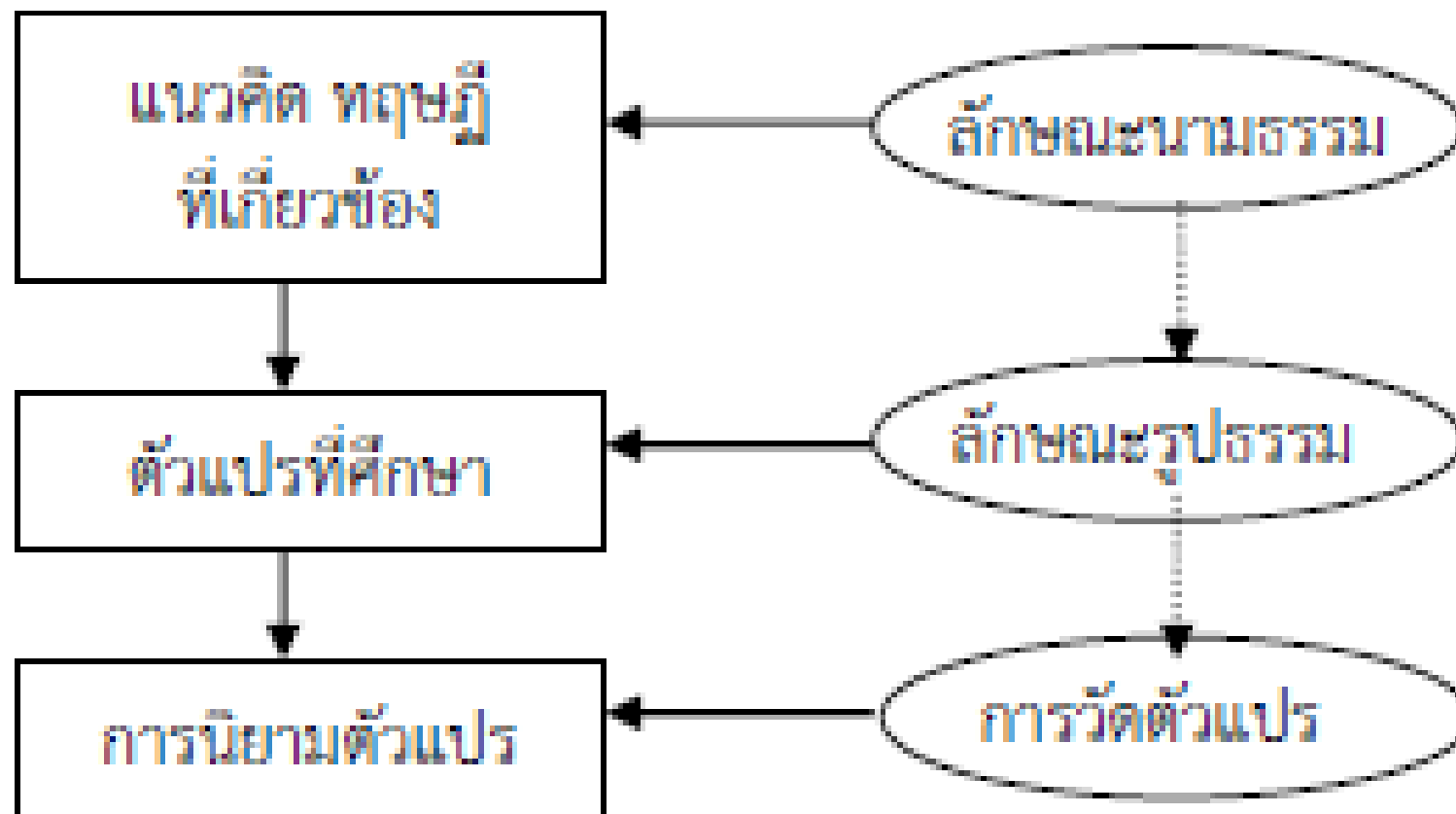
- คุณลักษณะหรือคุณสมบัติของสิ่งที่ผู้วิจัยนำมาศึกษา
- คุณลักษณะในประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง ที่สามารถแปรเปลี่ยนค่าไปได้ต่างกันอย่างน้อย 2 ค่า เช่น
  - เพศ มี 2 ค่า ได้แก่ หญิง และชาย
  - ผลการรักษา (หาย/ไม่หาย รอด/ตาย)
  - การสุขบัญญัติ (สุข ไม่สุข เคยสุขแต่ปัจจุบันเลิกแล้ว)
- วัดได้ เก็บข้อมูลได้ แจกแจงได้ ขึ้นกับระดับของการวัด
- นำไปสู่การตั้งสมมติฐานเพื่อทดสอบทางสถิติ

ที่มาของตัวแปร

ตัวแปรในการวิจัยได้มาจาก **การทบทวนเอกสารงานวิจัยที่** เกี่ยวข้อง **ควบคู่กับการตั้งสมมติฐาน** ทั้งนี้อาจสังเกตได้จากต่อไปนี้

- ชื่อเรื่องงานวิจัย (ตัวแปรตามอย่างเดี่ยว ต้นและตาม)
  - วัตถุประสงค์ของการวิจัย
  - สมมติฐานการวิจัย
-

ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด ทฤษฎี ตัวแปรที่ศึกษา และการนิยามตัวแปร
ที่มา : พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2544 :88-89

ระดับการวัดของตัวแปร

นามมาตรา (Nominal scale) ข้อมูลคุณลักษณะ เช่น เพศ อาชีพ ไม่สามารถเปรียบเทียบความมากน้อยได้

อันดับมาตรา (Ordinal scale) ข้อมูลที่จัดอันดับได้ มาก-ปานกลาง-น้อย เช่น ระดับความเจ็บปวด ระดับความพึงพอใจ แต่ระบุความมากน้อยได้ไม่ชัดเจน

ช่วงมาตรา (Interval scale) ข้อมูลที่เปรียบเทียบความมากน้อย หาค่าเฉลี่ยได้ ไม่มีศูนย์แท้ เช่น คะแนนความรู้ ระดับอุณหภูมิห้อง

อัตราส่วนมาตรา (Ratio scale) ข้อมูลที่เปรียบเทียบความมากน้อย หาค่าเฉลี่ยได้ มีศูนย์แท้ เช่น ระดับความดันโลหิต รายได้ ระดับน้ำตาลในกระแสเลือด

Nominal Scale

นามมาตรา (Nominal scale) ข้อมูลคุณลักษณะ เช่น เพศ อาชีพ ไม่สามารถเปรียบเทียบความมากน้อยได้

- เพศ 1 ชาย 2 หญิง
- อาชีพ 1 ว่างาน 2 เกษตรกรรม 3 รับจ้าง
 4 ค้าขาย 5 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ
 6 อื่นๆ (ระบุ.....)
- ศาสนา 1 พุทธ 2 อิสลาม 3 คริสต์
- ระดับการศึกษา
- 1 ไม่ได้เรียน 2 ประถมศึกษา
 3 มัธยมศึกษาตอนต้น 4 มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช
 5 อนุปริญญา/ปวส. 6 ปริญญาตรี
 7 สูงกว่าปริญญาตรี

Ordinal Scale

อันดับมาตรา (Ordinal scale) ข้อมูลที่จัดอันดับได้ มาก-ปานกลาง-น้อย เช่น ระดับความเจ็บปวด ระดับความพึงพอใจ

ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการ

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
(5)	(4)	(3)	(2)	(1)

ระดับความเจ็บปวด

มาก	ปานกลาง	น้อย
(3)	(2)	(1)

ทัศนคติต่อการนำเข้ายาเสรี

	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ(เฉยๆ)	ไม่เห็นด้วย
+	(3)	(2)	(1)
-	(1)	(2)	(3)

Interval Scale

ช่วงมาตรา (Interval scale) ข้อมูลที่เปรียบเทียบความ
มากน้อย หากค่าเฉลี่ยได้ ไม่มีศูนย์แท้ เช่น คะแนนความรู้ ระดับ
อุณหภูมิห้อง

- อุณหภูมิห้อง (60°C , 80°C)
- คะแนน IQ (90 , 120)
- คะแนนสอบ (0 , 30 , 60)

Nominal Scale

Ordinal Scale

Interval Scale

Ratio Scale

รายได้

- ไม่มี
- มี

- ไม่มี
- ต่ำ
- กลาง
- สูง

- 0-2000
- 2001-4000
- 4001-6000

..... บาท/เดือน

หาค่าเฉลี่ยได้

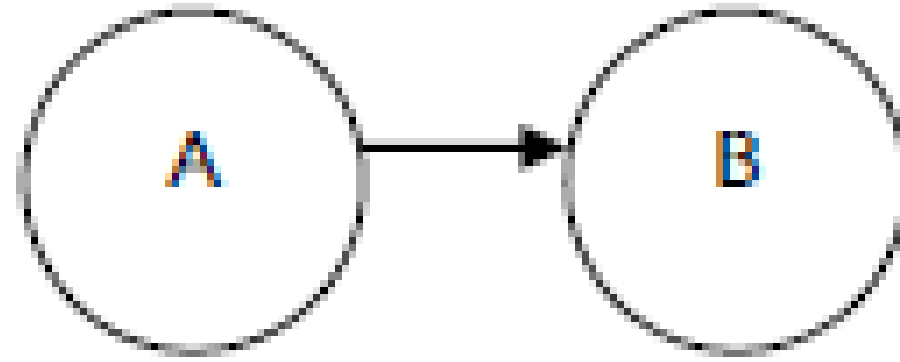
ระดับการวัดของตัวแปร

นามมาตรา (Nominal scale) ข้อมูลคุณลักษณะ เช่น เพศ อาชีพ ไม่สามารถเปรียบเทียบความมากน้อยได้

อันดับมาตรา (Ordinal scale) ข้อมูลที่จัดอันดับได้ มาก-ปานกลาง-น้อย เช่น ระดับความเจ็บปวด ระดับความพึงพอใจ แต่ระบุความมากน้อยได้ไม่ชัดเจน

ช่วงมาตรา (Interval scale) ข้อมูลที่เปรียบเทียบความมากน้อย หาค่าเฉลี่ยได้ ไม่มีศูนย์แท้ เช่น คะแนนความรู้ ระดับอุณหภูมิห้อง

อัตราส่วนมาตรา (Ratio scale) ข้อมูลที่เปรียบเทียบความมากน้อย หาค่าเฉลี่ยได้ มีศูนย์แท้ เช่น ระดับความดันโลหิต รายได้ ระดับน้ำตาลในกระแสเลือด

ตัวแปรต้น หมายถึง ตัวแปรที่เป็นตัวกำหนดหรือมีผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อตัวแปรอื่นๆ ได้ **เกิดขึ้นก่อน**

ตัวแปรตาม หมายถึง ตัวแปรที่มีการเปลี่ยนแปลงเนื่องมาจากตัวแปรต้น **เกิดขึ้นภายหลัง**

ตัวอย่าง เช่น

ตัวแปรต้น

ขนมหวาน

สารสกัดจากกระเทียม

ความเพียงพอของรายได้

อายุ

ตัวแปรตาม

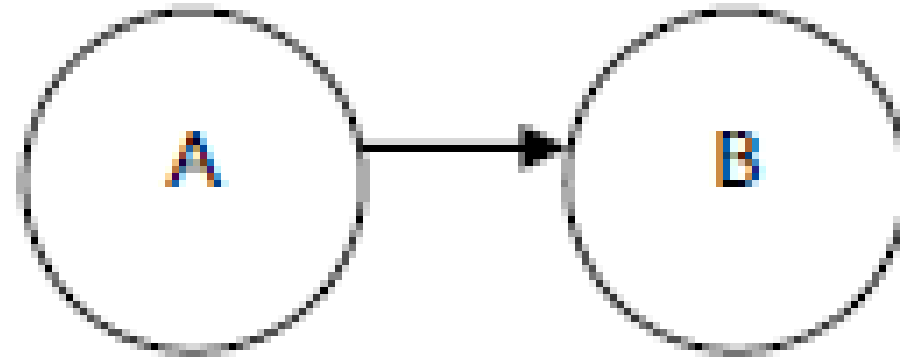
ฟันผุ

ระดับความดันโลหิต

ระดับความเครียด

ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ

ที่มาของตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ได้จากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรต้น

ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์

- เพศ
- รายได้
- อายุ
- การศึกษา

ตัวแปรตาม

การเลือกแหล่งท่องเที่ยว
ในประเทศไทย

- แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
- แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม
- แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์
- แหล่งท่องเที่ยวนันทนาการ

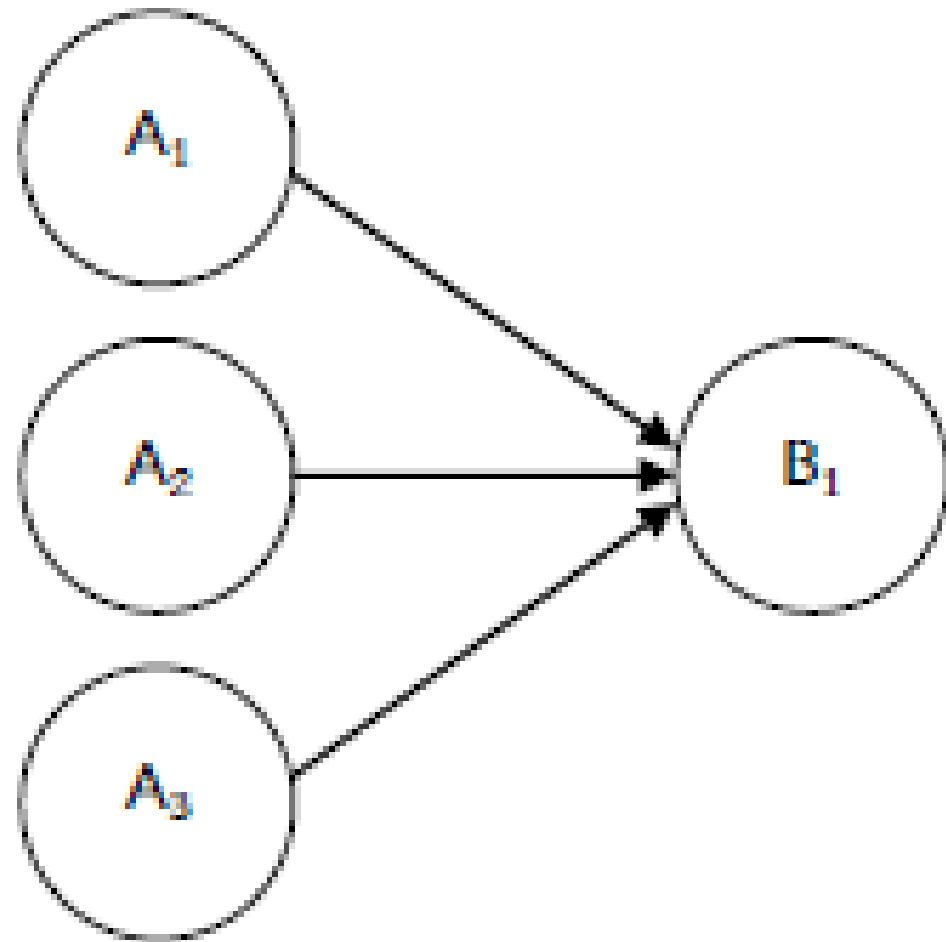
ตัวแปรต้น

- ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์
- เพศ
  - รายได้
  - อายุ
  - การศึกษา

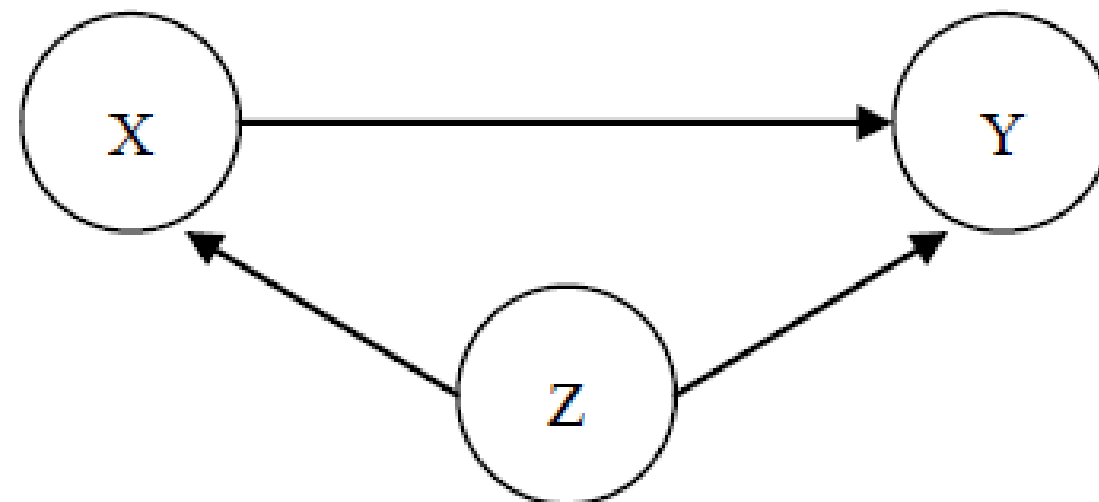
- พฤติกรรมการใช้ Social Media
- ความถี่
  - ช่วงเวลา
  - สถานที่
  - กิจกรรม
  - ค่าใช้จ่าย
  - เครื่องมือ

ตัวแปรตาม

- การเลือกแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย
- แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
  - แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม
  - แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์
  - แหล่งท่องเที่ยวนันทนาการ

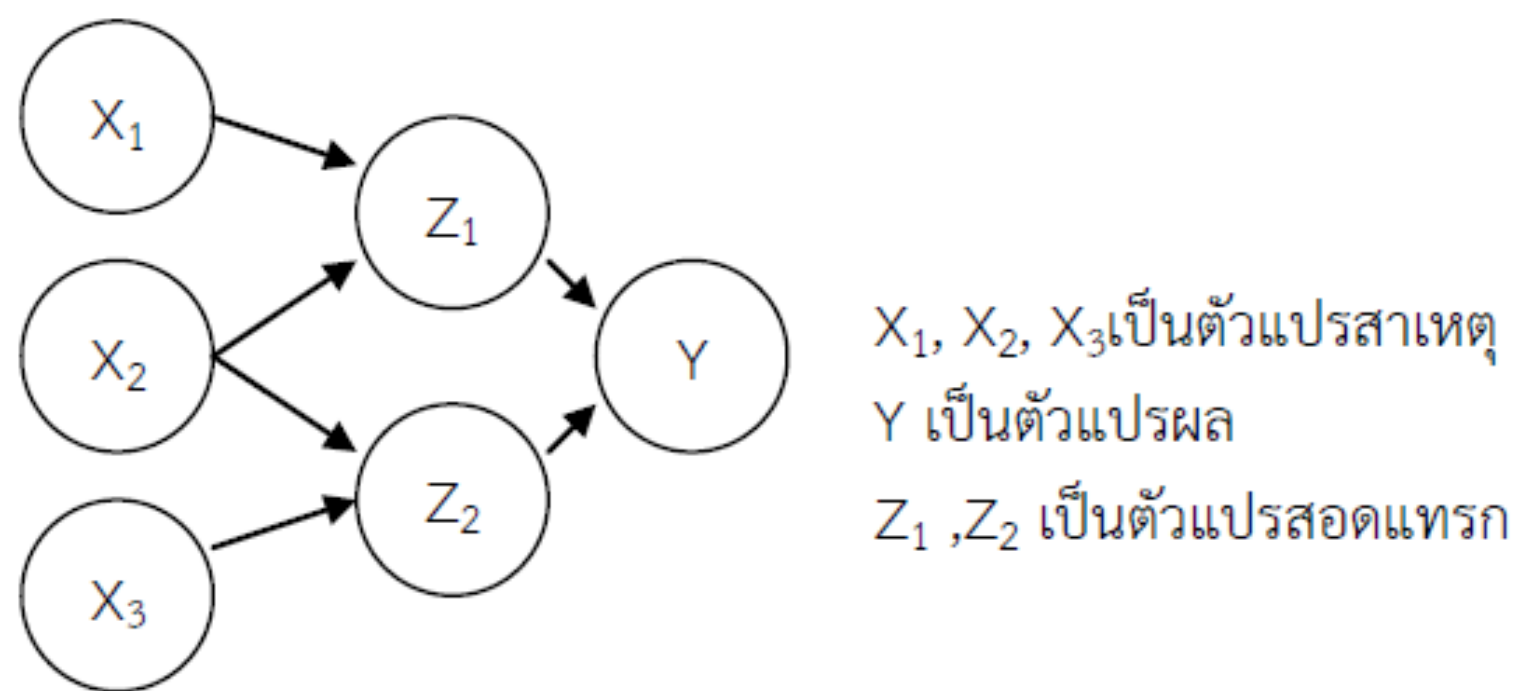

4.1.3 ตัวแปรแทรกซ้อน(Extraneous Variables) เป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยไม่ต้องการที่จะศึกษาและมักจะเกิดขึ้นในระหว่างการวิจัยและส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการวิจัยเสมอ ๆ แต่เป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยสามารถกำจัดหรือควบคุมไม่ให้ส่งผลต่อการวิจัยได้โดยการกำจัดออกจากการทดลอง หรือวางแผนการทดลองเพื่อควบคุม หรืออาจนำเข้ามาเป็นตัวแปรหนึ่งๆที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาด้วยก็ได้ หรืออาจจะใช้วิธีการทางสถิติในการควบคุมตัวแปรดังกล่าวก็ได้ อาทิ เพศ หรืออายุของกลุ่มตัวอย่าง เป็นต้น ดังแสดงในภาพที่ 4.2

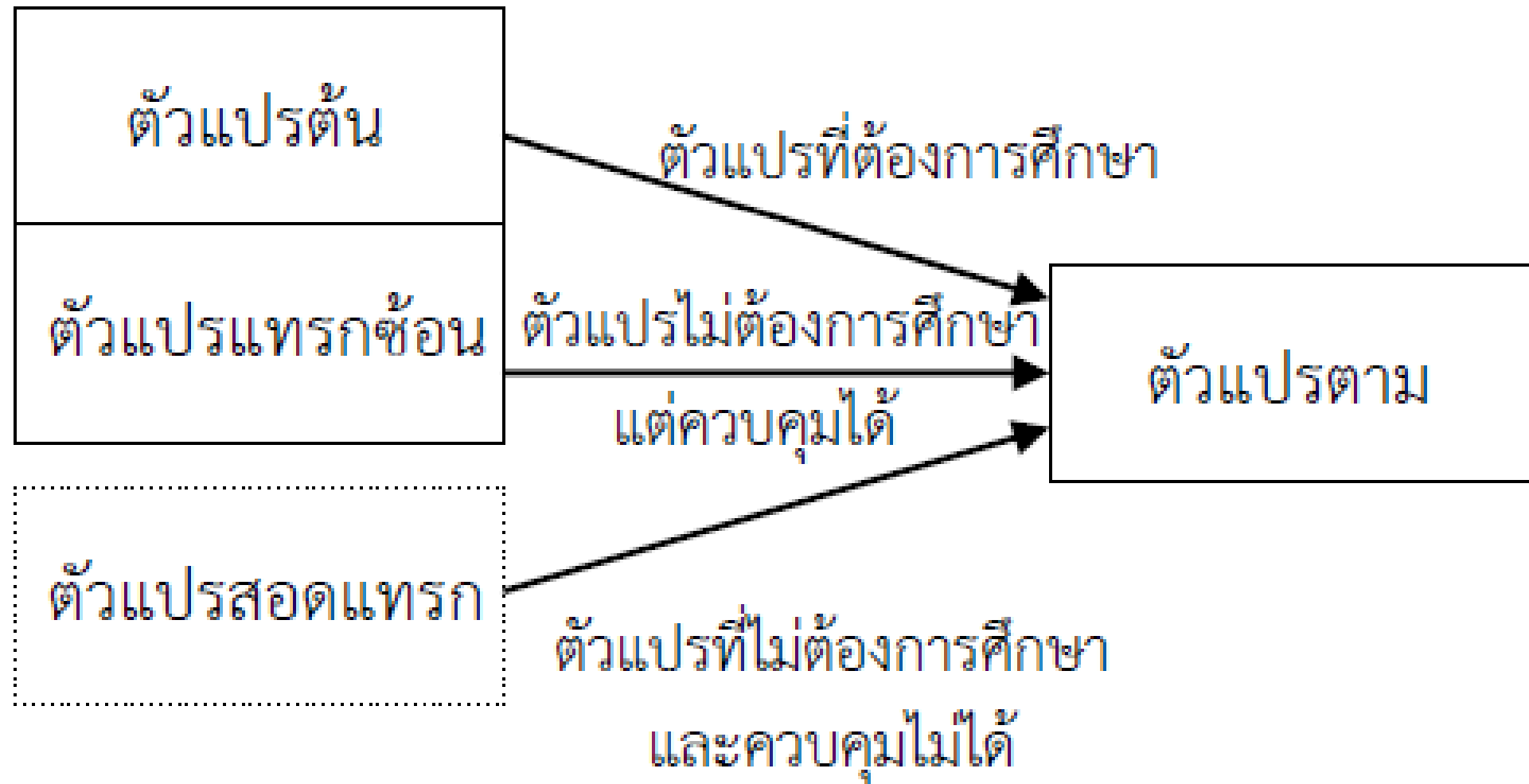
ภาพที่ 4.2 ตัวแปรแทรกซ้อน

4.1.4 ตัวแปรสอดแทรก(Intervention Variables) เป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยไม่ต้องการศึกษา แต่จะเกิดขึ้นในระหว่างการวิจัย และส่งผลให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการวิจัยเช่นเดียวกัน และ เป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยไม่สามารถกำจัดออก/ควบคุมจากการวิจัยได้เหมือนกับตัวแปรแทรกซ้อน อาทิ ความสนใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หรือความวิตกกังวล เป็นต้น ดังแสดงในภาพที่ 4.3

X_1, X_2, X_3 เป็นตัวแปรสาเหตุ
 Y เป็นตัวแปรผล
 Z_1, Z_2 เป็นตัวแปรสอดแทรก

ภาพที่ 4.3 ตัวแปรสอดแทรก

ภาพที่ 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

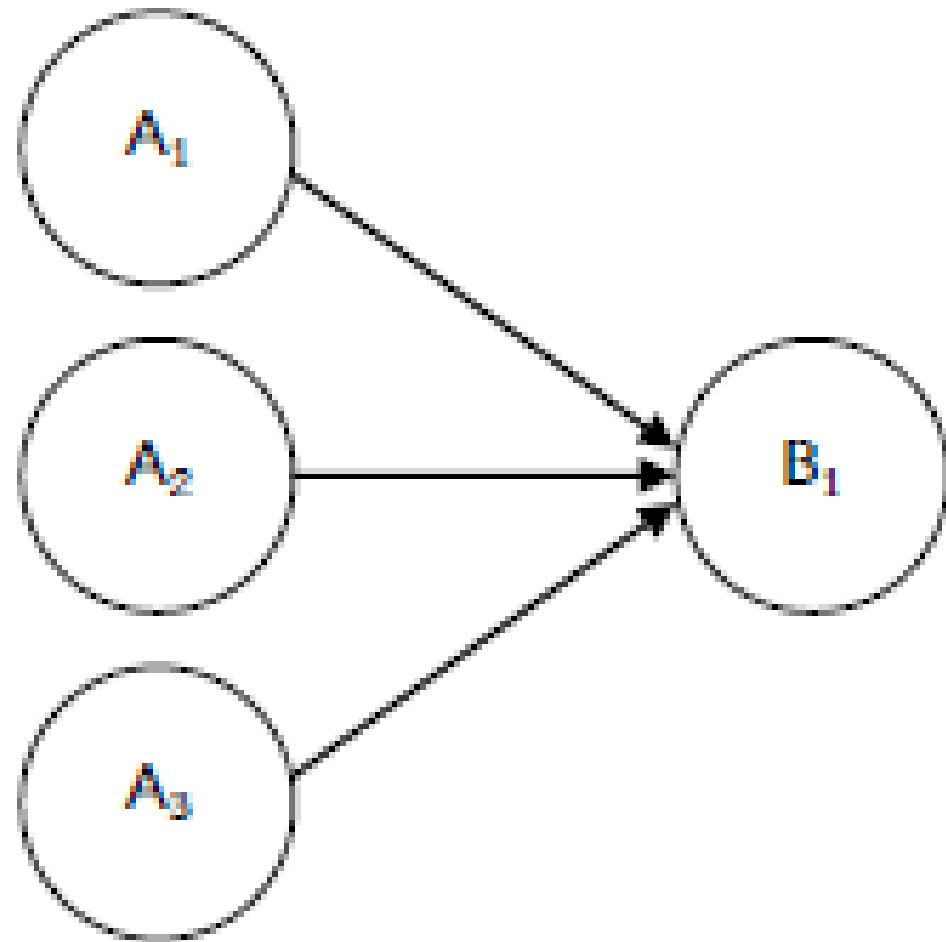
ตัวแปรต้น

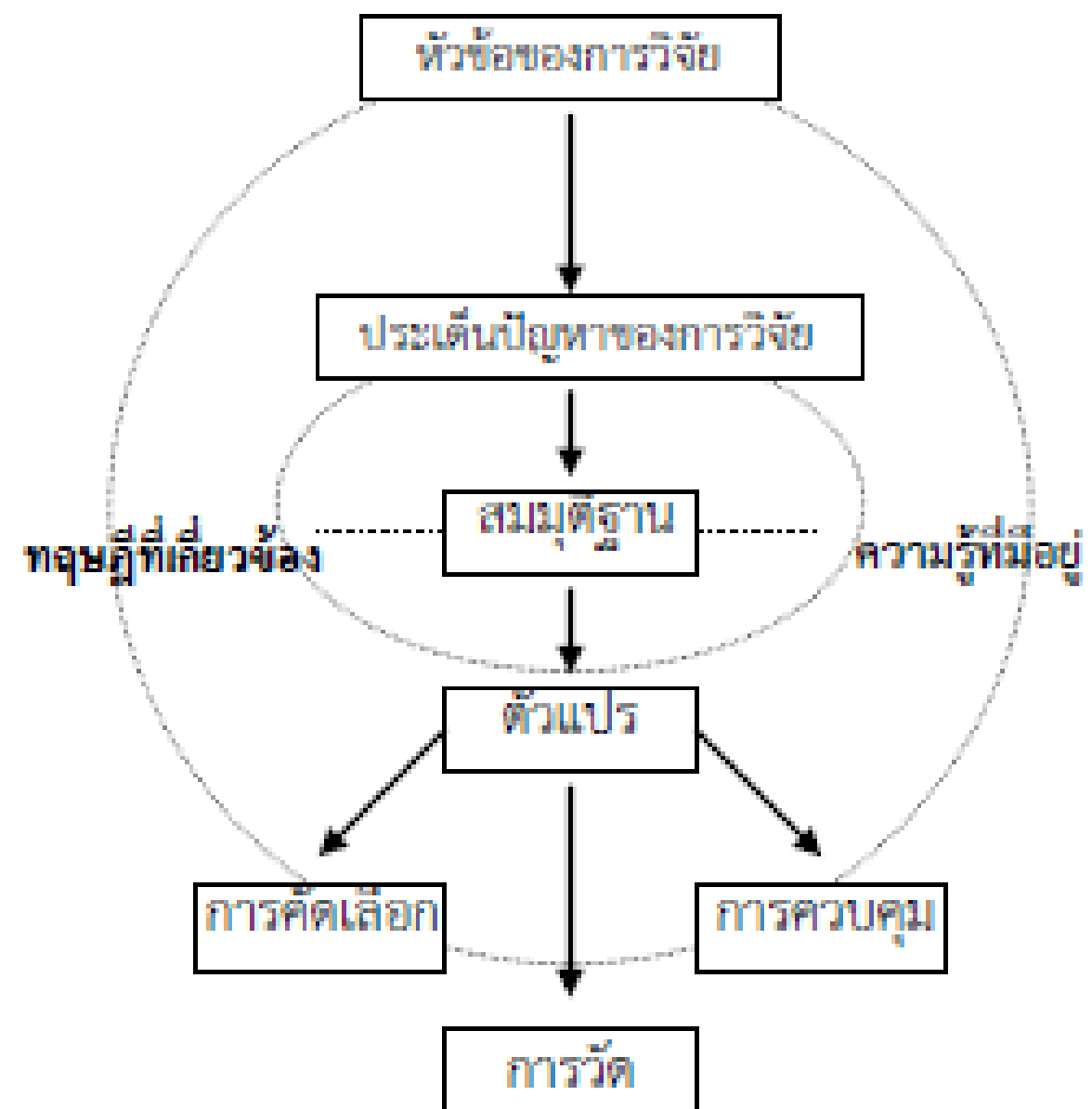
- ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์
- เพศ
  - รายได้
  - อายุ
  - การศึกษา

- พฤติกรรมการใช้ Social Media
- ความถี่
  - ช่วงเวลา
  - สถานที่
  - กิจกรรม
  - ค่าใช้จ่าย
  - เครื่องมือ

ตัวแปรตาม

- การเลือกแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย
- แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
  - แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม
  - แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์
  - แหล่งท่องเที่ยวนันทนาการ

ภาพที่ 4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างการกำหนดปัญหาการวิจัย และตัวแปร

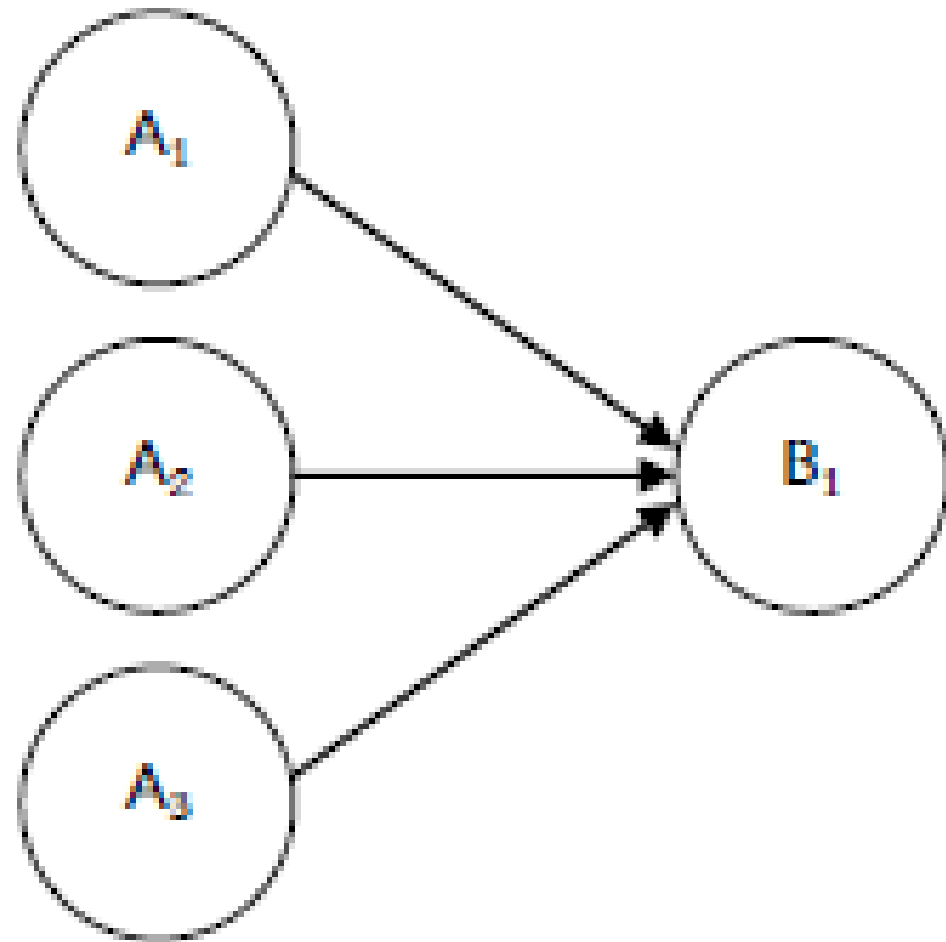
ตัวแปรต้น

- ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากรศาสตร์
- เพศ
  - รายได้
  - อายุ
  - การศึกษา

- พฤติกรรมการใช้ Social Media
- ความถี่
  - ช่วงเวลา
  - สถานที่
  - กิจกรรม
  - ค่าใช้จ่าย
  - เครื่องมือ

ตัวแปรตาม

- การเลือกแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย
- แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
  - แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม
  - แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์
  - แหล่งท่องเที่ยวนันทนาการ

INTRODUCTION

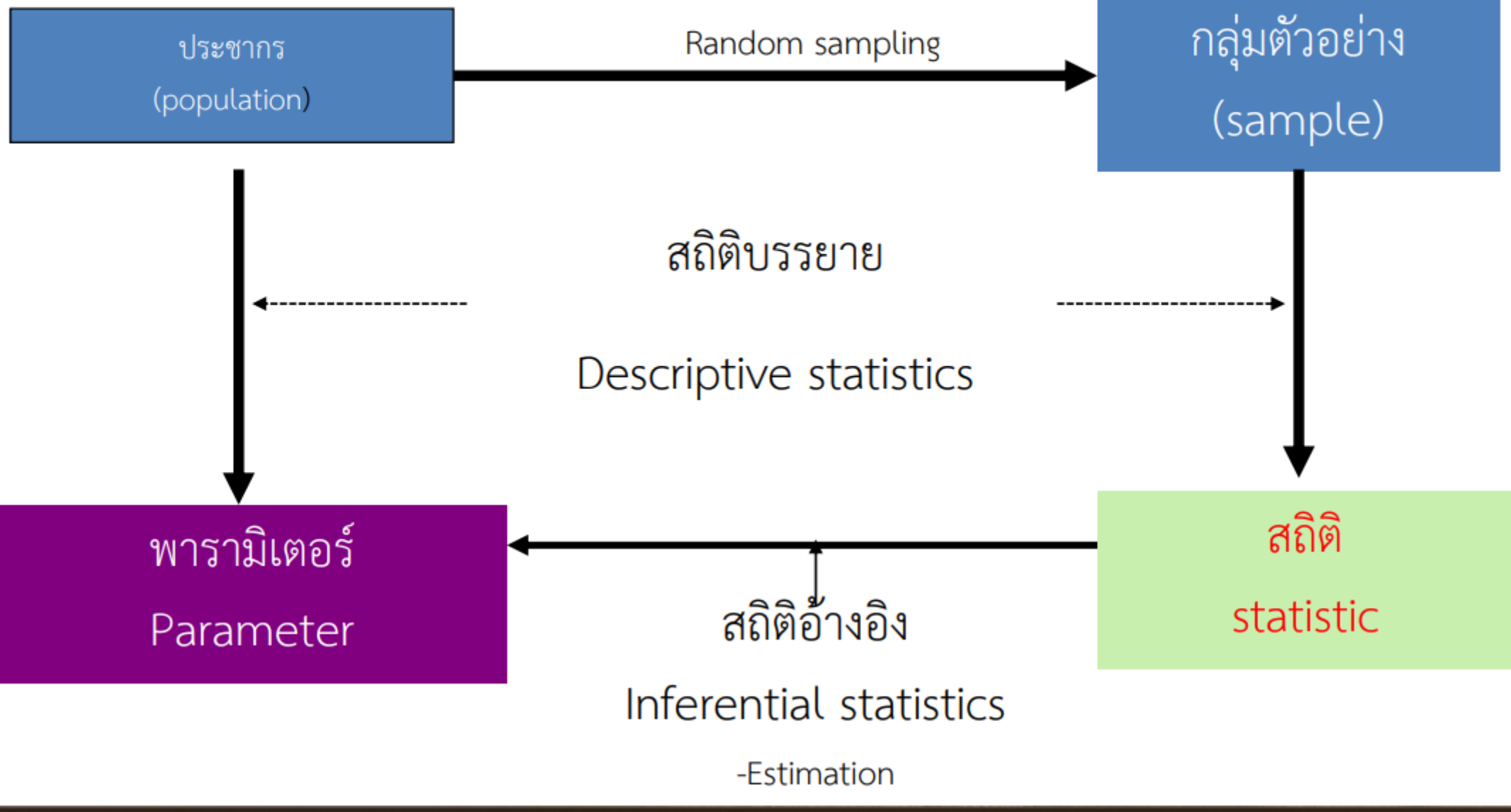
ย่อหน้าที่ 1 ควรเกริ่นนำ เขียนบรรยายให้เห็นถึงภาพรวม ความสำคัญของเรื่องที่ผู้ทำวิจัยจะทำการศึกษาปัญหานั้น

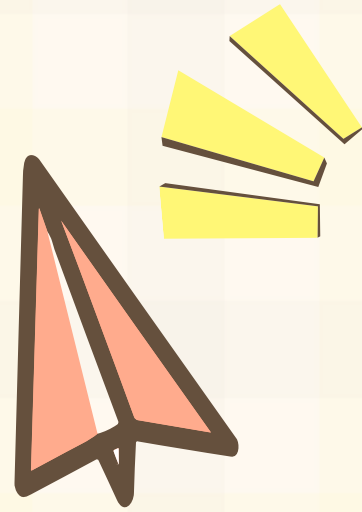
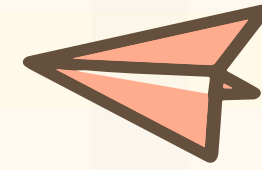
ย่อหน้าที่ 2-3 ควรหาข้อมูลที่จะนำมาสู่ประเด็นปัญหาในด้านต่างๆ โดยผู้วิจัยจะต้องนำเสนอ และชี้แจงลักษณะสำคัญของปัญหาที่ทำการศึกษานั้น ว่ามีคุณค่ามากพอที่จะทำการศึกษาไหม

ย่อหน้าที่ 4 ควรทำการสรุป รวมถึงตั้งข้อสงสัยถึงแนวทางที่แก้ปัญหา และเขียนบรรยายสรุปโดยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่ทำการศึกษา พร้อมเสนอหลักการหรือทฤษฎีของงานที่ออกแบบมาเพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างประชากร กลุ่มตัวอย่าง และการใช้สถิติ

THANK YOU

